

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Milieu en Wonen
Mevrouw drs. S. Van Veldhoven- van der Meer
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/IdB/AvE/bs/ATR0952/2020-U008

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 22 januari 2020
Betreft Besluit uitvoering Crisis en herstelwet 21^e tranche

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Op 20 december 2019 is de voorgenomen 21^e tranche bij het Besluit Crisis- en herstelwet voor advies aangeboden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Deze tranche wijst zeven nieuwe experimenten aan:

1. Het experiment inzake afwijking van de Huisvestingswet 2014 geeft een aantal gemeenten meer mogelijkheden om in regio's met woningschaarste voorrang te verlenen aan woningzoekenden die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan die gemeenten.
2. Het tweede experiment regelt de mogelijkheid voor de gemeente Amsterdam om af te wijken van de Leegstandwet om de duur van leegstand te verkorten en om verhuurders te verplichten een leegstaande woonruimte tegen een marktconforme huurprijs te verhuren.
3. Het besluit maakt een experiment mogelijk dat waarmee gemeenten aan kunnen sluiten bij de ten hoogste koopprijs uit de Voorwaarden en Normen van de Nationale Hypotheek garantie. Dat is in afwijking van de ten hoogste koopprijs zoals die is opgenomen in de omschrijving van het begrip sociale koopwoning in artikel 1.1.1, lid 1, onder e, in het Bro. Met het experiment wordt voorgesorteerd op het Besluit kwaliteit leefomgeving.
4. Het besluit neemt een experiment op dat het versneld toepassen van innovatieve technieken in innovatieve stallen mogelijk maakt.
5. Het vijfde experiment voorziet in instrumenten om de overbelasting van geur, ammoniak en fijnstof terug te dringen en met veehouders te werken aan een duurzame en innovatieve veehouderij. Zo maakt het experiment het voor bevoegde gezagen mogelijk om strengere eisen te stellen dan het Besluit emissiearme huisvesting voorschrijft.
6. De gemeente Utrecht krijgt met een experiment de mogelijkheid om in een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte gebieden aan te wijzen waarbinnen gebouw-eigenaren en bewoners niet meer over een kookgasaansluiting mogen beschikken vanaf een in dat bestemmingsplan opgenomen datum.
7. Tot slot is een experiment toegevoegd met een nieuwe systematiek voor kosten-verhaal gebaseerd op de Aanvullingswet Grondeigendom. Dit experiment loopt voort uit op inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het college constateert dat een aantal experimenten geen regeldrukgevolgen voor burgers en bedrijven heeft. Andere experimenten lopen vooruit op onderdelen van de Omgevingswet die al door ATR zijn getoetst. Het college richt dit advies daarom alleen op de experimenten benoemd onder punt 2, 4, 5 en 6.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De experimenten dragen volgens de toelichting bij aan duurzame ontwikkeling en economische structuurversterking of leveren een bijdrage aan innovatie. De toelichting bij het besluit bevat per experiment een inhoudelijke onderbouwing van nut en noodzaak. Het college is van mening dat de onderbouwing van het experiment waarmee de gemeente Amsterdam kan afwijken van de Leegstandwet, aan scherpte kan winnen. De toelichting bij dit experiment vermeldt kwalitatief wat de aard en omvang is van de problematiek omtrent leegstand in Amsterdam. Met de bestaande procedures kunnen woningen in totaal 9-15 maanden leeg staan voordat een nieuwe bewoner zijn intrek kan nemen. Uit de Landelijke monitor leegstand van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat in Amsterdam in de jaren 2017-2018 sprake was van ruim 10.000 leegstaande verblijfsobjecten (woonruimten) (zo'n 3% van de totale woningvoorraad). Het college merkt op dat de toelichting geen inzicht geeft in de mate waarin het voorgestelde experiment gaat bijdragen aan het oplossen van het leegstandprobleem in Amsterdam. Dit maakt het volgens het college lastig om te bepalen of het experiment een wezenlijke bijdrage levert aan het oplossen van het geschetste probleem. Het maakt het bovendien lastig om het experiment te evalueren en in de toekomst te bepalen of het moet worden voortgezet. Het college geeft u in overweging om in de toelichting een kwantitatieve indicatie van de hoeveelheid woningen die 9-15 maanden leegstaan op te nemen en inzichtelijk te maken in welke mate het experiment gaat bijdragen aan het oplossen van de leegstandproblematiek in Amsterdam.

Daarnaast vraagt het college in generieke zin aandacht voor de het belang van meer sturing op evaluatie van experimenten wanneer ingezet als (nationaal) beleidsinstrument zoals het geval is bij de tranches van de Crisis en Herstelwet. Het college is van mening dat hierdoor meer waardevolle (kwantitatieve) data verzameld kunnen worden over de effecten van beleid in de praktijk. Daarmee kan bezien worden of het experiment eventueel geschikt is voor opschaling naar bijvoorbeeld nationaal niveau.

2. Minder belastende alternatieven

Het college constateert dat de experimenten in de 21^e tranche een lastenluwe manier vormen om te kijken of de gekozen instrumenten bepaalde knelpunten op kunnen lossen. Het college ziet binnen de experimenten geen mogelijkheden voor minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het college constateert dat in de toelichting bij het onderhavige besluit bij de nieuw aangewezen experimenten wisselend aandacht bestaat voor de werkbaarheid en uitvoerbaarheid.

Bij de voorbereiding van het experiment in de gemeente Utrecht waarbij woningen die al gasloos worden verwarmd, ook voor het koken van het gas af worden gehaald, bekijken gemeente, netbeheerder en woningcorporaties samen wie welke taken en werkzaamheden oppakt. Ook zijn deze partijen voor dit experiment in overleg om de totale kosten en besparingen in beeld te brengen en te bepalen welk aandeel elk van hen hierin heeft. Randvoorwaarde bij dit experiment is dat de bewoner er financieel niet op achteruit gaat als gevolg van het experiment.

Bij de andere experimenten gaat de toelichting niet expliciet in op hoe verschillende partijen bij de voorbereiding en de uitwerking van de experimenten zijn betrokken. Ook is niet duidelijk hoe in deze experimenten rekening wordt gehouden met de uitvoerbaarheid voor burgers en bedrijven. Deze onderbouwing acht het college wel van belang voor de definitieve besluitvorming over de werkbaarheid van de verschillende experimenten. Dit geldt specifiek voor de experimenten inzake strengere eisen voor geuruitstoot bij veehouders, gezien de forse lasten die hieruit voort kunnen vloeien.

3.1 Het college adviseert om voor alle experimenten toe te lichten of en zo ja hoe consultatie van verschillende partijen bij de voorbereiding heeft plaatsgevonden en hoe bij de uitwerking van de experimenten rekening zal worden gehouden met de uitvoerbaarheid voor burgers en bedrijven.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij het besluit bevat een paragraaf 'Regeldruk voor burgers en bedrijven'. In deze paragraaf zijn de te verwachten regeldrukeffecten beknopt kwalitatief beschreven.

Het college constateert dat de regeldrukeffecten van het voorstel op een aantal elementen nog niet volledig zijn uitgewerkt in de toelichting:

- Er ontbreekt een beschrijving van de handelingen die burgers en bedrijven moeten verrichten als gevolg van de verschillende experimenten. Het (kwalitatief) in beeld brengen op handelningsniveau van de verplichtingen voortvloeiend uit experimenten op basis van het Standaard Kosten Model (SKM) kan volgens het college bijdragen aan inzichtelijkere en gerichte(re) keuzes bij de uitwerking van de experimenten op lokaal niveau.

- Het experiment over geuruitstoot bevat instrumenten om emissies te beperken bij bestaande veehouderijen. Het experiment voorziet in een instrumentarium om de overbelasting van geur, ammoniak en fijnstof terug te dringen om zo een duurzame en innovatieve veehouderij te bevorderen. Deze maatregelen kunnen volgens de toelichting “effect hebben op de regeldruk voor bedrijven”. De toelichting geeft geen nadere kwantitatieve indicatie van deze effecten. Het college adviseert deze regeldrukeffecten alsnog op te nemen in het voorstel, eventueel met een bandbreedte.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf conform Rijksbrede methodiek op de voorgenoemde punten aan te passen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het voorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris